

MAJANDUS- JA
KOMMUNIKATSIOONI-
MINISTEERIUM

Energeetika ja transpordi vaade

Liisa Mällo
Johann Peetre
30.09.2020

Suunavad aktid

EL tasand

- Puhta energia pakett (kokku 5 dokumenti)
- Erinevad algatused ja strateegiad (rohelepe, elurikkuse strateegia, puhaste sõidukite direktiiv, säästva transpordi strateegia, alternatiivkütuste taristu direktiiv, TEN-T direktiiv, energiasüsteemide integreerimise ja vesiniku strateegia jms)

Siseriiklik tasand

- Energiamajanduse arengukava 2030+
- Transpordi ja liikuvuse arengukava 2021-2035
- Riiklik energia- ja kliimakava (olemuselt EE teatis Euroopa Komisjonile)
- Energiamajanduse korralduse seadus

Eesmärgid 2030

- Taastuenergia osakaal summaarsest lõpptarbimisest peab aastal 2030 olema vähemalt 42%
- Taastuvate transpordikütuste osakaal 14%
- Taastuvelektri osakaal 40%
- Taastuenergia osakaal soojusmajanduses 63%

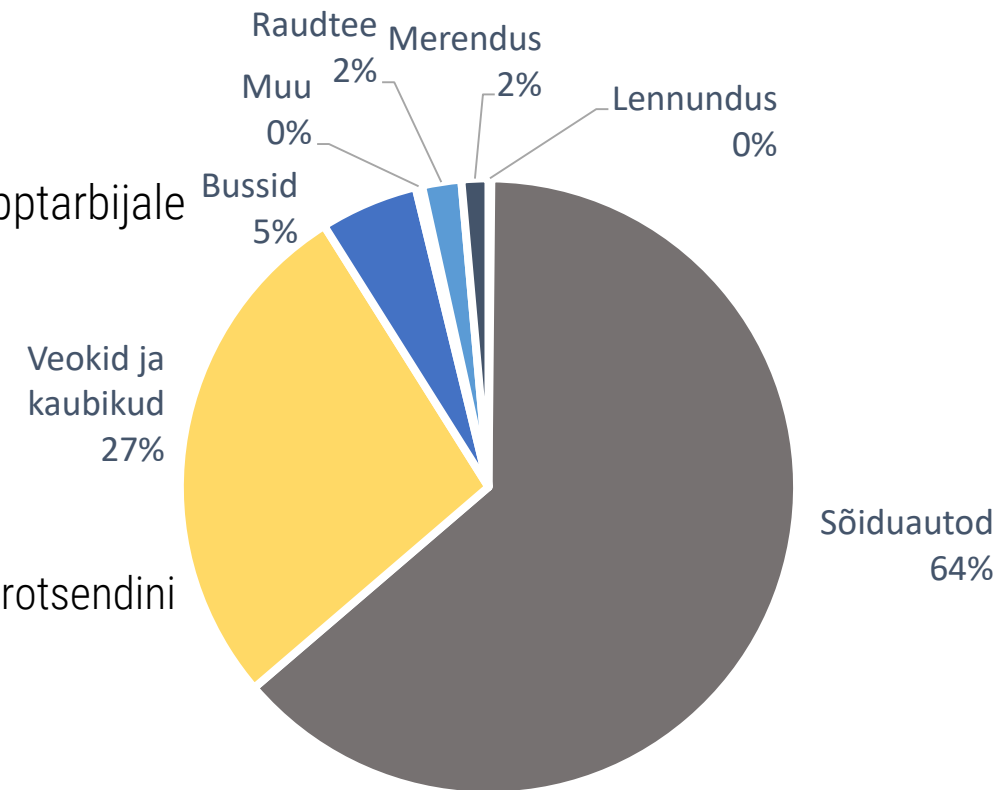
• Energiatõhususe eesmärk sh hoonete energiatõhusus

- tuleb tagada igal aastal 0,8% sääst (kumulatiivne) keskmisest aastasest lõpptarbijale müüdü energiakogusest.
- Vähenema peab ka primaarenergia tarbimine (eelduslikult kuni 14%)

• Kliimaeesmärgid

- Transpordi CO₂ vähendamine 23-38% võrreldes 2018. aastaga
- Ühistranspordi ja aktiivsete liikumisviiside kasutuse tõus 38 protsendilt 45-55 protsendini (linnades 70%-ni)

• Varustuskindluse tagamine

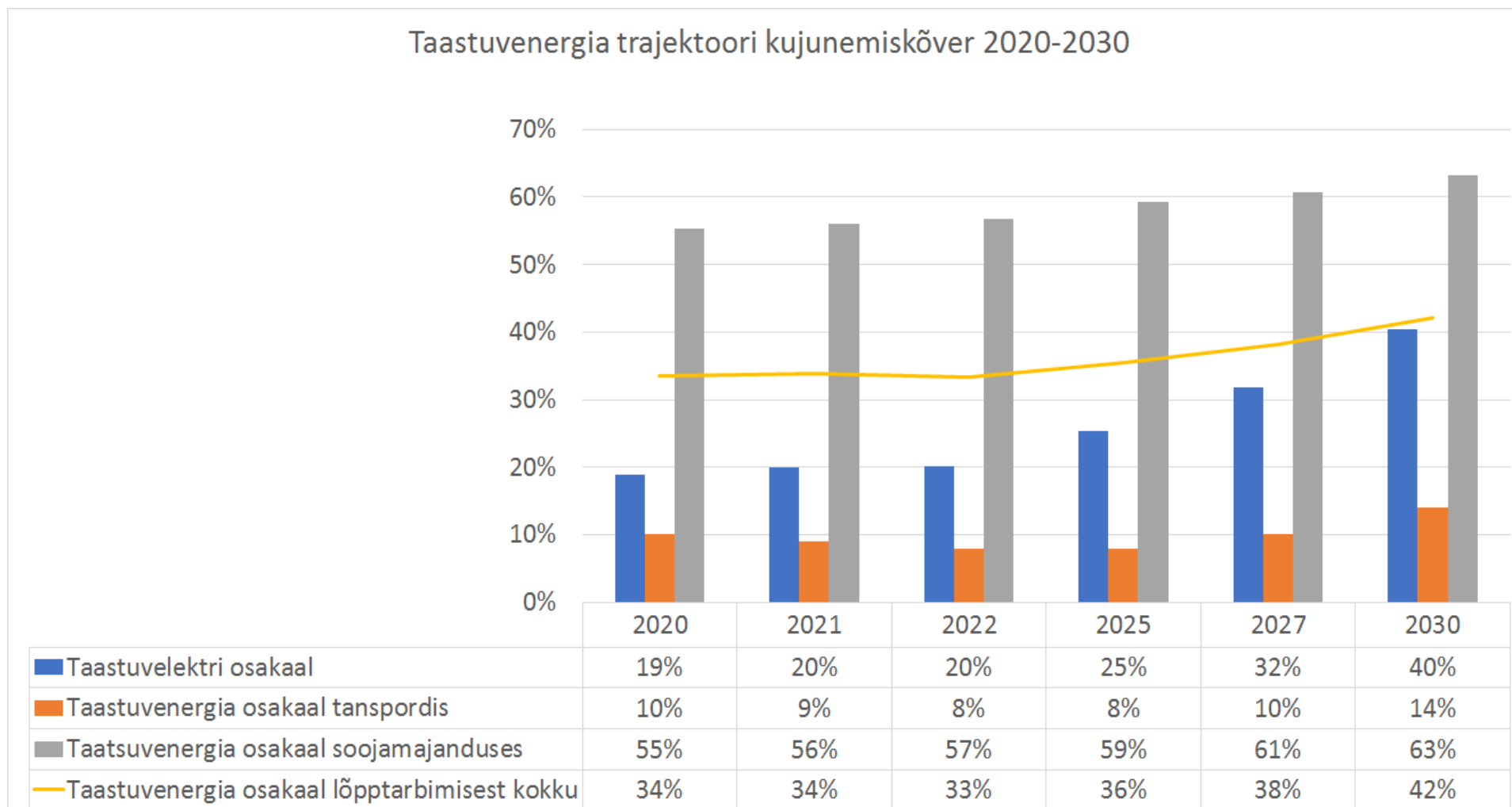

Taastuenergia trajektoor

2035 transpordi **taastuenergia** osakaal vähemalt **22,7%**

Taastuenergia trajektoori kujunemiskõver 2020-2030

*2020 aasta baastasemest tuleb lahutada ka statistikakaubanduse raames tehtavad lepingud

Taastuvelektrienergia allikad ja nende panus

Taastuvelektrienergia toodang (GWh)	2020	2022	2025	2027	2030
Hüdroenergia	30	30	30	30	30
Tuuleenergia	670	700	1 150	1 800	2 640
Päikeseenergia	100	157	260	322	415
Biomass	1 150	1 700	1 200	1 200	1 200
Muud taastuvad	40	40	40	40	40
Taastuvelektrienergia kokku:	1990	2637	2 680	3 392	4 325

Taastuvenergia kogus transpordis

Taastuvenergia kogus transpordis <u>kordajateta*</u> (GWh)	2020	2022	2025	2027	2030
Elektritransport	21	66	168	353	729
II generatsiooni kütused	100	245	300	300	300
I generatsiooni kütused	755	100	100	100	100
Taastuvenergia kogust transpordis kokku:	876	411	568	753	1129

Taastuvenergia kogus transpordis <u>kordajatega*</u> (GWh)	2020	2025	2027	2030
	964	955	1080	1396

*kordajad: EL 2018/2001 art 27

Taastuenergia direktiivist 2018/2001/EL tulenevad suurimad muutused Eestile sh KOVidele

Riigi, piirkonna ja kohalikul tasandi asutused peavad võtma arvesse taastuenergia ja energiatõhususe edendamise põhimõtteid

- Kõik loa-, sertifitseerimis- ja litsentsimismenetlusi käsitlevad siseriiklikud õigusnormid sh planeeringud, ehitised, projekteerimised, taastuenergia tootmine ja isetarbimine, taastuenergiakogukondade loomine ja lõimimine jpm
- Menetlusprotsesside kiirendamine ja lihtsustamine (KOVidele käsiraamat)
- Teadlik tarbija (päritolutunnistus elektrile, gaasile sh vesinikule, soojus- või jahutusenergia)
- Keskkonnasõbralikud ja taastuenergiat tarbivad sõidukid (erasõidukid kui ka liiniveod)

Olemasolevad meetmeid mida eraldi välja tuua:

- Küttesüsteemide ja kaugküttekatelde uuendamise toetused (väikeelamud, ettevõtjad, KOVid)
- Soojusmajanduse arengukava koostamise toetamine (KOVidele)
- Biometaani tootmise ja gaasibussides kasutuselevõtu toetus (ettevõtjad, KOVid)
- Taastuvenergia vähempakkumised
- Taastuvenergia toetus alla 50 kW tootmisseadmetele (lõppeb 2020 lõpp)

Oksjoni väljakuulutamise aasta	Oksjoni maht
2019	5 GWh
2020	5 GWh
2021	450 + 5 GWh
2023	650 GWh

Planeerimisel:

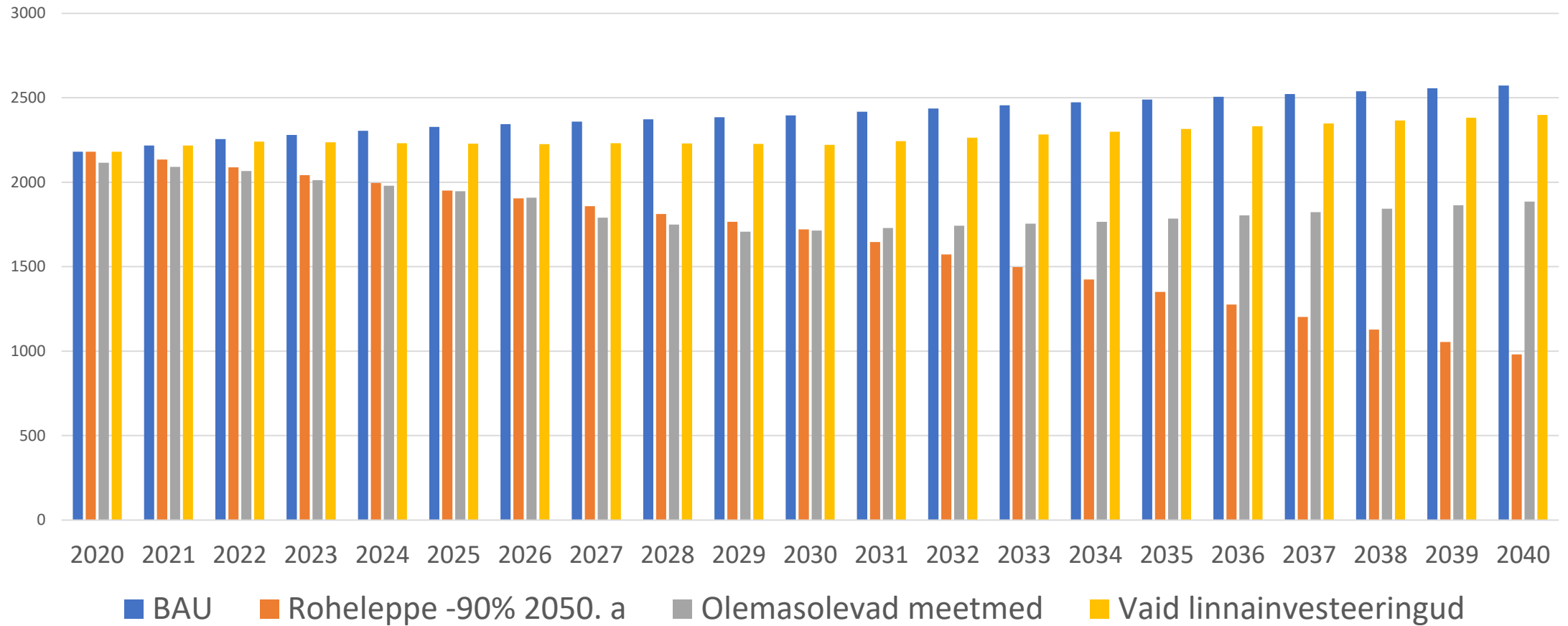
- Elektribusside pilootprojekt sh taristu

Eesmärk on süsinikdioksiidi emissiooni vähendamine Eesti transpordisektoris elektribusside kasutuselevõtu abil, elektribusside tarbimis- ja laadimisandmete kogumine, et ning aidata kaasa elektritranspordi arengule.

- Pilootprojekt vesiniku tervikahela testimiseks (alustades tootmisest ja lõpetades tarbimisega) + Eesti vesinikuressursside kasutuselevõtu analüüs.

Analüüsi eesmärk: vesiniku tootmise ja kasutusele võtmise tervikkäsitlus Eesti kontekstis sh potentsiaal, võimalused, kitsaskohad, strateegilised läbilöögisuunad, tuues välja ja hinnates potentsiaalseid ärimudeleid.

Kuidas võiksid KOVid juba praegu panustada?

Hüpoteetika arvestades kliimateatist

- Maanteetranspordi ETSi lisamine
- CO2e hinna tõus
- Hind väljendub kütusehinnas, vähemalt 0,25 EUR/l
- Saastaja maksab
- Kas inimestel on alternatiivid, kuidas liigelda?

	Ühik	Düüsilikütu s (1000 L)	Mootoribensi in (1000 L)	Mootorivedelga as (LPG) (1000 kg)	Mootorimaaga as (CNG) (1000 m ³)
Aktsiisimäär	EUR	493	563	193	47,32
Energiasisaldus	MWh	10,00	8,89	12,78	9,46
KHG emissioon	Tonni CO2 ekvivalenti	2,67	2,22	2,91	1,91
Aktsiisi osakaal energiaühiku kohta	EUR/MWh	49,20	63,34	15,10	5,00
Aktsiisi osakaal KHG emissiooni kohta	EUR/tonni CO2 ekvivalenti	184,52	253,60	66,37	24,76

MAJANDUS- JA
KOMMUNIKATSIOONI-
MINISTEERIUM

Täna tähelepanu eest

Johann.Peetre@mkm.ee

Liisa.Mallo@mkm.ee